



Комисия за регулиране на съобщенията	
Вх. № 04-04-155	
Дата: 30.08.07	

до  
Г-н ГЕОРГИ АЛЕКСАНДРОВ  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА  
КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА  
СЪОБЩЕНИЯТА  
СОФИЯ 1000  
ул. "Гурко" № 6

**Относно:** Писмо Ваш изх. № 04-04-155/31.07.2007г. относно процедура по обществено обсъждане на проект на Наредба за изискванията и параметрите на качеството за универсалната услуга, специалните мерки за хора с увреждания и реда за избор на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги и за възлагане на задължението за предоставяне на универсалната услуга

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АЛЕКСАНДРОВ,**

Във връзка с откритата с Решение № 1076 от 26.07.2007г. на Комисията за регулиране на съобщенията /КРС/ процедура за обществено обсъждане на проект на Наредба за изискванията и параметрите на качеството за универсалната услуга, специалните мерки за хора с увреждания и реда за избор на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги и за възлагане на задължението за предоставяне на универсалната услуга /наричана за краткост „Наредбата“ или „проектът“, представяме на Вашето внимание становището на „Мобилтел“ ЕАД.

#### **1. По чл. 1, ал. 2 от проекта**

В посочената разпоредба се определят мерките за достъп до универсалната услуга на хора с увреждания, но изброяването не е прецизно и при поясняване на съдържанието не е включен например достъпът до обществени телефони, който представлява част от обществените телефонни услуги. Предлагаме текстът на чл.1, ал.2 да приеме съдържанието на чл.187, ал. 4 от Закона за електронните съобщения, където е дефиниран и част от предмета на Наредбата, а именно:

„(2) Условията, редът и средствата за предоставяне на универсалната услуга на хора с увреждания“

#### **2. По чл. 2, ал. 2, т. 1 от проекта**

Принципът на технологичната неутралност при предоставяне на универсалната услуга, залегнал както в Закона за електронните съобщения, така и в чл.2, ал. 2, т. 1 от проекта, предполага липса на ограничение по отношение на използваната технология при предоставяне на тази услуга. Следователно както мобилната, така и фиксираната технология могат да бъдат използвани при нейното предоставяне. Една от целите на универсалната услуга е постигане на лесен достъп до телефонни

услуги. Като цяло предприятията, предоставящи мобилни електронни съобщителни мрежи и/или услуги притежават значителен принос за постигането на тази цел и предлагат разнообразие от различни тарифни планове, съобразени с нуждите на отделните категории крайни потребители, както и висок процент на постигнато покритие по население и територия. Доказателство за това е и високата степен на мобилна телефонна плътност в България от 80% за 2005г.

С въвеждането на задължението за предоставяне на универсалната услуга в определено местоположение на практика е стеснен кръгът от лица, които могат да я предоставят. Фиксирането в географски аспект на свързването към обществената телефонна мрежа би довело до затруднения и невъзможност предприятиета, предоставящи мобилни гласови телефонни услуги да предоставят и универсална услуга. Подобно разбиране е в разрез с волята на законодателя. ЗЕС предвижда забрана предварително да се изключва предприятие от възможността да му бъде възложено предоставянето на универсалната услуга или част от нея, както и възможност в конкурсната процедура да участва всяко предприятие, което предоставя електронни съобщителни мрежи и/или услуги. Не на последно следва да се отбележи, че волята на законодателя е именно в посока възможност и за предприятиета, предоставящи мобилни гласови телефонни услуги, да предоставят универсална услуга. Доказателство е разпоредбата на чл. 200, ал. 2, т. 2 от ЗЕС. Последната предвижда, че при определяне на пазарния дял на предприятието, предоставящо универсалната услуга с оглед преценката за наличие на несправедлива тежест, се взема предвид делът от приходите на пазара на дребно на обществени телефонни услуги като цяло. Изискването, което поставя закона е предприятието да няма дял от приходите на този пазар над 80 на сто. Съгласно легалната дефиниция на „обществена телефонна услуга“ дадена в §1, т. 41 от ДР на ЗЕС, обществената телефонна услуга е услуга за пренос на глас и звук в реално време, като не е предвидено ограничение по отношение на крайната точка, в която се предоставя услугата или по отношение на технологията, чрез която се предоставя. Очевидно волята на законодателя е да не ограничава предоставянето на универсална услуга само в точка с определено местонахождение. С оглед на това въвеждането на подобно изискване и същевременно предвиденото в проекта задължение универсалната услуга да се предоставя във фиксирана точка е нелогично, необосновано и незаконосъобразно.

Предвид изложеното предлагаме изразът „в определено местоположение“, съдържащ се в чл. 2, ал. 2, т. 1 от проекта да отпадне.

### **3. По чл. 3, ал. 1, чл. 12, ал. 1, § 2, т. 1, б. „а“, Приложение № 1 от проекта**

С оглед изложеното в предходната точка 2 от настоящото становище относно предоставяне на услугата в определено местоположение, предлагаме изразът „в определено местоположение“ в посочените разпоредби от проекта да отпадне.

### **4. По чл. 11 от проекта**

Посоченият в чл. 11, т.1 фактор за оценка на преноса на глас /R - фактор/ е със стойност, предвидена в действащите понастоящем Индивидуални лицензии за осъществяване на далекосъобщения чрез обществена фиксирана далекосъобщителна мрежа и предоставяне на фиксирана гласова телефонна услуга. Обстоятелството, че никъде в проекта не е предвидена възможност за отклонение от този параметър е в разрез както с европейската практика, така и с българската нормативна уредба, която въвежда принципа за технологична неутралност. Това поставя въпроса за приложимите параметри за качество в случай, че универсалната услуга се предоставя от предприятие, което осъществява електронни съобщения чрез мобилна клетъчна мрежа.

С оглед гореизложеното предлагаме т. 1 от чл. 11 да придобие следното съдържание:

„1. фактор за оценка на пренос на глас /R – фактор/ - не по-малък от 75 за гласови телефонни услуги, предоставяни между фиксирани крайни точки. Когато гласовата телефонна услуга се предоставя в точки, които не се фиксирани географски, предприятията могат да осигурят фактор за оценка на пренос на глас /R – фактор/ със стойност, позволена от съответната мрежа, като за целта уведомяват КРС”.

#### **5. Чл. 17, ал. 1, т. 4 от проекта**

Считаме, че посочените специални телефони за обществено ползване представляват обществени телефони, към които има специални изисквания, посочени в самата разпоредба. С оглед терминологично уеднаквяване на понятията и избягване употребата на синоними на легални дефиниции предлагаме посочената по-долу редакция. От друга страна употребата на термина „инвалиди“ след „хора с увреждания“ е неуместно, предвид факта, че в самия проект е цитирана легалната дефиниция на „хора с увреждания“ и от нея е очевидно, че в тази категория се включват и инвалидите. В тази връзка предлагаме т. 4 да придобие следното съдържание:

*„4. инсталират обществени телефони, монтирани на подходящи места, достъпни за хора с увреждания или лица с нисък ръст в болници, санаториуми, централите на организацията на потребителите, организацията на хора с увреждания и други обществени обекти, както и обществени телефони с текстова или друг вид връзка за хора с увреден слух или говор;“*

#### **6. По чл. 19 от проекта**

В съответствие с изискванията на чл. 193 от ЗЕС редът за възлагане на задължението за предоставяне на универсалната услуга следва да бъде подробно уреден в Наредбата. Липсата на предвиден срок, в рамките на който предприятията могат да заявят желанието за предоставяне на тази услуга противоречи на принципите на прозрачност и предвидимост и би създадо възможност за определяне на необосновано кратки срокове от страна на Комисията, в рамките на които предприятията не биха могли да вземат решение. Предвид това предлагаме срокът в рамките на който предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги могат да заявят интерес за предоставяне на универсалната услуга да бъде не по-кратък от 30 дни.

Същевременно от проекта и съдържащото се в него съответно препращане към глава V от ЗЕС не става ясно анализът на кой от съответните пазари следва да бъде приключен, за да бъде проведен конкурсът за избор на предприятие, предоставящо тази услуга. Комисията следва да извърши анализ на пазарите, посочени в списъка по чл. 152, ал. 4 от ЗЕС в поредност, съобразно приоритети си, като нито в ЗЕС, нито в предложения проект на Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие върху тях се съдържат правила, които да обвързват анализът на определен съответен пазар със задължението за предоставяне на универсалната услуга.

Също така следва да се отбележи, че услугите, включени в обхвата на универсалната услуга по чл. 182, ал. 2, т. 1 – т. 6 от ЗЕС не съответстват на списъка с пазари съгласно Commission Recommendation of 11/02/2003 on relevant Product and Service Markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council /наричана за краткост „Препоръката“/. Чл. 152, ал. 4 от ЗЕС предвижда, че комисията с решение определя пазарите в съответствие с изискванията на правото на Европейския съюз и националните условия. В проекта е предвидено, че при липса на интерес за предоставяне на всички или някои от елементите на универсалната услуга, КРС може да възложи предоставянето ѝ на предприятие със значително въздействие

на съответния пазар. В тази връзка възниква въпросът как КРС например ще възложи задължението за издаване на телефонен указател по чл.182, ал. 2, т. 3 от ЗЕС, който включва номера на абонати на мобилни и фиксирани телефонни услуги, и как ще определи кой е съответният пазар за да наложи това задължение, при условие, че не съществува съответен пазар на телефонни указатели. Няма яснота и дали заявлението интерес е необходимо условие за участие в конкурсната процедура, както и смисълът от това предприятията, които желаят да предоставят универсалната услуга да заявят условията, при които е налице интереса им, след като действащите нормативни документи уреждат подробно реда за предоставяне на тази услуга.

#### **7. По чл. 20 от проекта**

С оглед изложеното в т. 6 относно обвързването на анализа на определен съответен пазар с предоставянето на универсалната услуга, предлагаме да бъде уточнен кой е съответният пазар, както и да бъде уредена хипотезата, при която на този пазар са определени две или повече предприятия със значително въздействие върху него. В тази връзка считаме, че ако не е налице интерес от други предприятия, универсалната услуга трябва да продължи да се предоставя от „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД и това изрично да бъде уредено в текста.

8. В случай, че предложението ни по т. 2 и т. 3 не бъдат приети, предлагаме в чл. 19 и чл. 20 от проекта да бъде прието, че съответният пазар, релевантен към задължението за предоставяне на универсалната услуга и избора на предприятие на което бъде възложено предоставянето й следва да бъде пазар 1 от Препоръката, а именно „Достъп на индивидуални клиенти до обществената телефонна мрежа в определено местоположение“. В тази връзка, предлагаме в чл. 20, ал. 2 и ал. 3 да бъдат заличени, като се създаде нова ал. 2 със следното съдържание:

*„(2) В случаите по ал. 1 Комисията за регулиране на съобщенията възлага задължението за предоставянето на универсална услуга на предприятието със значително въздействие на пазара на дребно за достъп на индивидуални клиенти до обществената телефонна мрежа в определено местоположение“.*

#### **9. По § 2, т.10 от проекта**

Предлагаме т.10 от § 2 да придобие следното съдържание:

*„10. искане за свързване на първи телефонен пост е първото заявено искане, подадено от домакинство за свързване към обществената телефонна мрежа и достъп до обществени телефонни услуги“.*

**Мотиви:** Даденото определение е съобразено с действащата към момента Наредба №15 от 02.09.2004г. за условията и реда за осигуряване на универсалната далекосъобщителна услуга и качеството, на което тя отговаря, със ЗЕС, със становището на OFCOM относно прегледа на задължението за универсалната услуга<sup>1</sup>. То отчита специфичната социална и икономическа насоченост на услугата и нейната цел, а именно достъп до телефонната мрежа на потребители в отдалечени и/или слабо населени райони, на хора с увреждания или с ниски доходи. Съдържащото се в т.10 от проекта определение не отчита този характер и би довел до възможността за обосновано да се счита искането за свързване към обществената телефонна мрежа и достъп до обществени телефонни услуги на абонати юридически лица като например корпоративни клиенти, които разполагат с достатъчно възможности за достъп до обществени телефонни услуги.

<sup>1</sup> Ofcom, Review of the Universal Service Obligation, statement, 14 march 2006

## **10. По § 6 от проекта**

Закона за далекосъобщенията (ЗД) отм. не борави с понятието „специфични задължения”. В чл. 47, ал. 2 от ЗД (отм.), е предвидено, правомощие на КРС да налага на предприятията със значително въздействие на пазара, задължение за предоставяне универсална услуга, но не е посочено че това е специфично задължение. С оглед на това и за да бъдат избегнати проблеми при тълкуването и прилагането на § 6 от проекта, предлагаме разпоредбата на § 6 да придобие следната редакция:

*,§ 6. Наложените по реда на отменения Закон за далекосъобщения задължения на операторите със значително въздействие върху пазара, свързани с предоставянето на универсалната далекосъобщителна услуга, се запазват до влизане в сила на решението на Комисията за регулиране на съобщенията, с което е възложено на едно или повече предприятия да предоставят всички или някои от услугите по чл. 182, ал. 2 от ЗЕС по реда на глава 11, раздел III”.*

## **11. По Приложение 1 от проекта**

Считаме, че сред параметрите за качество на обслужване трябва да присъстват показатели, чиито стойности Комисията е одобрила и са задължителни към настоящия момент за предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги. Посочените в проекта на приложението стойности са определени чрез статистически данни, за които липсва информация доколко достоверен е източникът и начинът, по който са получени. Тъй като в самия проект е дадена възможност за отклонение от тези параметри, считаме за логично и обосновано да се допуска отклонение от утвърдени вече стойности, а не от статистически данни. От друга страна в колоната, която съдържа информация как се измерва параметърът са посочени неотносими към измерването данни като периоди за срещи и часове за приемане на заявки.

## **12. Редакционни забележки**

В чл. 8 от проекта думите „за предоставяне на задълженията” да отпадне.

**С УВАЖЕНИЕ:**

